

„Energetika potřebuje zhruba 1,3 tisíc tun olejů a maziv, přičemž cca 40 % je domácího původu,“

vedl v rozhovoru pro časopis All for Power Ing. Jan Mikulec, CSc. – výkonný ředitel České asociace petrolejářského průmyslu a obchodu.

Před jakými největšími úkoly stojí vaše asociace v oblasti pohonných hmot?

Asociace se v posledním období soustředí na tři hlavní oblasti. Jde o tvorbu a prosazování legislativních opatření k potírání daňových podvodů při obchodování s pohonnými hmotami (PHM), dále pak sestavování programu opatření ke snížení emisí skleníkových plynů ze spalování PHM o 6 % do konce roku 2020 a trvalé zlepšování bezpečnosti během distribuce PHM se zvláštním zřetelem na čerpací stanice.

Za nejdůležitější v potírání daňových podvodů při obchodování s PHM vidíme zákon č. 234/2013Sb. o pohonných hmotách, který jsme pomáhali zpracovat a prosadit. Zákon obsahuje především institut povinné registrace distributorů PHM, kteří musí splnit zákonem předepsané podmínky (bezúhonnost, bezdlužnost, odborná kvalifikace). Jednou z nejdůležitějších je složení kauce ve výši 20 milionů korun buď v hotovosti, nebo formou bankovní záruky.

Co by mělo být přínosem?

Přínos zákona spatřujeme v razantním snížení počtu distributorů PHM působících na trhu, kdy se jejich počet snížil z 1900 na cca 150. Považujeme to za očistění trhu. Předpokládali jsme, že zákon bude mít dopad na objem prodeje PHM, což se však v plné míře nepodařilo. Dík zákona těsně po jeho zveřejnění napadla skupina senátorů Ústavního soudu (ÚS) pro nepřiměřené zatížení menších a středních distributorů kaucí. Ústavní soud stěžovatelům vyhověl a stát musí do 30. června 2015 odstranit ze zákona tuto nepřiměřenost. V současné době je navržena novela tohoto ustanovení prostřednictvím zákona o spotřebních daních, která podmínku ÚS splňuje. Také na této novele jsme intenzivně spolupracovali.

Jaké oborové akce vaše asociace pořádá?

Zástupci asociace se jednak aktivně zúčastňují odborných akcí, pořádaných externími pořadateli a jednak realizuje svoje odborné akce pro členy a i pro odbornou veřejnost. Z těch externích akcí se pravidelně zúčastňujeme odborné konference PETROLsummit, který je organizovaný v ročních intervalech a kterou pořádá

Jan Mikulec

Absolvoval v roce 1978 Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze v oboru technická fyzikální a analytická chemie. Na VŠCHT v roce 1984 získal titul CSc. a do roku 1990 působil jako vědecký pracovník a odborný asistent. Od tohoto roku do roku 1996 byl zaměstnán na MŠMT ČR v oboru vysokých škol a působil jako tajemník Akreditační komise vlády ČR. V roce 1996 se stal vedoucím controllingu ve společnosti Aral ČR a od roku 2001 zastával stejnou pozici ve společnosti OBI Systémová centrála do roku 2003, kdy nastoupil jako sales support manager do společnosti OMV. V roce 2006 se stal finančním ředitelem a později jednatelem ve firmě Benzina, působil také jako jednatel společnosti UNIPETROL DOPRAVA. Od roku 2013 je výkonným ředitelem České asociace petrolejářského průmyslu a obchodu.

Pohled na areál společnosti Paramo - ilustrační foto

společnost PETROLmedia. Naše firmy a jednotlivci se v rámci zmíněné akce PETROLsummit zúčastňují odborné soutěže PETROLawards, kde každoročně dosahují významných úspěchů. Zástupci asociace se dále pravidelně zúčastňují každoročně pořádané energetické konference PRO ENERGY CON. Účast na obou akcích je aktivní prostřednictvím odborných referátů a diskuze k problematice sortimentu a jakosti PHM, legislativě a situaci na trhu. Vedle toho se zúčastňujeme nepravidelně pořádaných akcí odbornými institucemi doma i v zahraničí.

Vlastními silami a na naše náklady pořádáme pravidelné semináře k problematice PHM se zaměřením na jakost, sortiment a trh, a semináře k aktuální legislativě týkající se daní, ochrany životního prostředí, nakládání s ropnými odpady a podobně. V minulých dvou letech jsme uspořádali mezinárodní seminář k bezpečnosti na čerpacích stanicích. V minulém roce i za účasti zástupců Policie ČR a Generálního ředitelství záchranného hasičského sboru. Tyto akce jsou určeny především pro naše členy a hosty. Termíny našich akcí zveřejňujeme na našich internetových stránkách.

V minulých třech letech jsme společně s Technologickou platformou Silniční doprava uspořádali dva semináře k problematice nových motorových paliv pro silniční dopravu. V rámci projektu Rozvoj aplikačního potenciálu, který je financován Evropským sociálním fondem a MŠMT, jsme v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost uspořádali seminář k přepravě nebezpečných látek a kulatý stůl na téma Opatření ke snížení emisí skleníkových plynů ze spalování PHM.

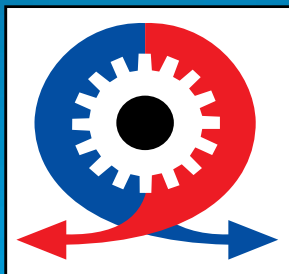
Chystají se novinky v oblasti biopaliv... Přesím o komentář.

Ano. Evropská komise v posledním období intenzivně připravovala změnu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnice 2001/77/ES a 2003/30/ES a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/30/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 98/70/ES, pokud jde o specifikaci benzínu, motorové nafty a plynových olejů, zavedení mechanismu pro sledování snížení emisí skleníkových plynů, a pokud jde o specifikaci paliva používaného plavidly vnitrozemské plavby, a kterou se ruší směrnice 93/12/EHS.

Obsahem změn je objemové omezení využití biopaliv I. generace, což je bioethanol a methylestery mastných kyselin, vyráběných z potravinářských surovin v pohonných hmotách a zavedení vyspělých biopaliv, tzv. biopaliv II. a III. generace, v dopravě vyráběných z nepotravinářských surovin petrolejářskými, biologickými a chemickými technologiemi. Další významnou změnou je změna pevného koeficientu emisí skleníkových plynů ze spalování PHM podle čl. 7a směrnice 98/70/ES). Koeficient má být nadále odvozován podle původu zpracovávané ropy.

Změny směrnice ztíží pozici tuzemského petrolejářského průmyslu ve smyslu splnění povinnosti snížit emise ze spalování pohonných hmot. Např. vyspělá biopaliva se v ČR nevyrábí

Česká asociace petrolejářského průmyslu a obchodu (ČAPPO) je dobrovolným sdružením společností, které podnikají na území České republiky v sektoru petrolejářského průmyslu a obchodu. V současné době má osm stálých členů. ČAPPO se zabývá především legislativní činností, sběrem technických a statistických dat a informací z oboru a poskytuje odborné informace a věnuje se i osvětové činnosti. Pracuje systémem stálých pracovních skupin a odborných sekcí. Vrcholným orgánem je valná hromada.

57. mezinárodní
strojírenský
veletrh

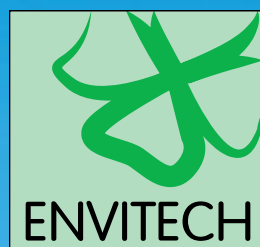

7. mezinárodní
veletrh dopravy
a logistiky

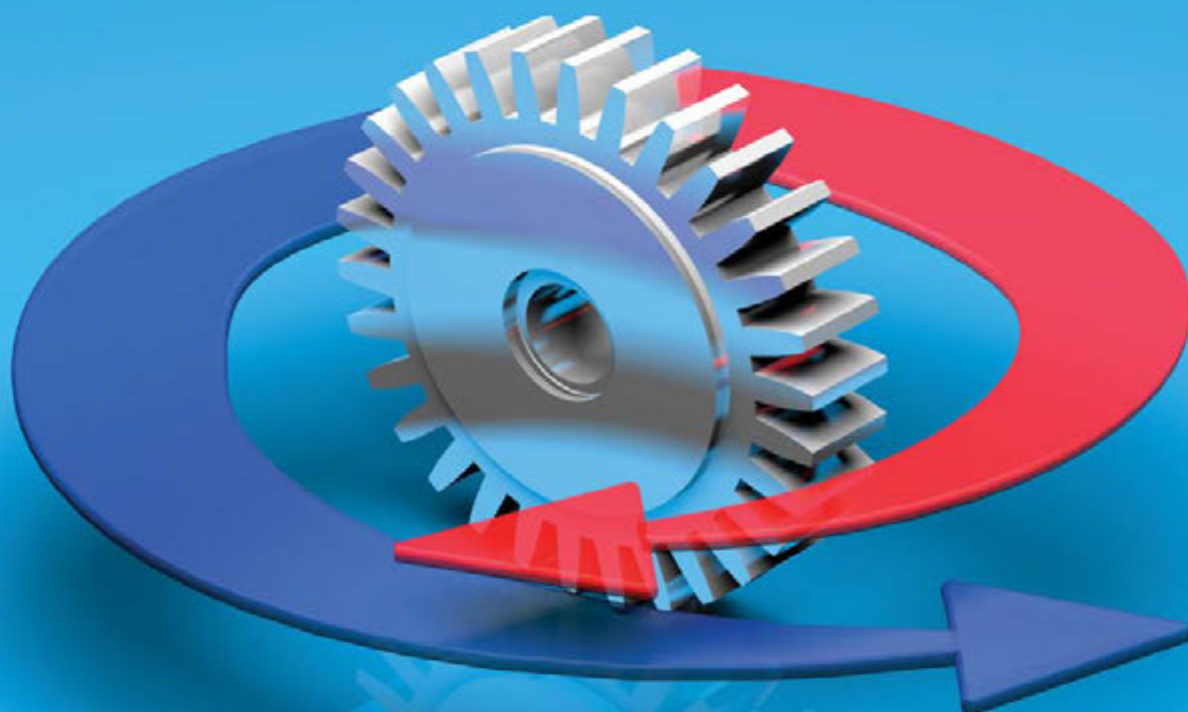
MSV 2015

AUTOMATIZACE

Měřicí, řídicí, automatizační
a regulační technika

Mezinárodní veletrh
techniky pro tvorbu
a ochranu životního
prostředí

nejvýhodnější cenové podmínky do 31. 3. 2015

elektronická přihláška k účasti: www.bvv.cz/e-prihlaska.msv

14.–18. 9. 2015

Brno – Výstaviště

www.bvv.cz/msv

Central
European
Exhibition
Centre

BVV

Veletrhy
Brno

Mazací oleje musí splňovat klasifikaci předpisů vydaných ACEA a API. Podle užití se mazací oleje dělí na několik druhů. Jde například o motorové oleje, kam patří automobilové a letecké motorové oleje, ostatní motorové oleje, oleje pro chladicí kompresory, oleje pro plynové a vzduchové kompresory, oleje turbinové, a ostatní. Další skupinou jsou kapaliny pro hydraulické účely, kam patří oleje hydraulické a ostatní. Do skupiny bílých olejů patří bílé oleje technické a oleje medicínální. Velkou skupinou jsou převodové oleje a oleje pro reduktory kam patří automobilové a letecké převodové oleje, průmyslové a ostatní převodové oleje, a dále oleje pro obrábění kovů, oleje pro uvolňování odlihtků z forem a antikorozi oleje. Oboru energetiky slouží elektroizolační oleje, kam patří transformátorové oleje ostatní elektroizolační oleje. Mezi ostatní mazací oleje patří oleje ložiskové, oleje pro technologické účely, oleje pro kalení a přenos tepla automobilová a ostatní plastická maziva, oleje textilní, postřikové a formové. Dalším druhem jsou mazací oleje pro specifické a chemické zpracování a mazací prostředky, obsahující nejméně 70 % hmot. Minerálních olejů. Specifickou skupinu tvoří oleje syntetické a polosyntetické, kde surovinou pro jejich výrobu nemusí být oleje vyrobené výhradně na bázi zpracování ropy.

Nejvýznamnějším výrobcem olejů a maziv je společnost Paramo - ilustrační foto

a ani není investičně připravena realizace jednotky pro jejich výrobu. Navíc se jedná o investici v řádu 1 až 2 miliardy korun s dobou realizace cca tři roky. ČAPPO zpracovala analýzu dopadů na tuzemský petrolejářský průmysl, z které vyplývá, že splnění povinnosti snížit emise je bez těchto technologií prakticky nemožné.

Co je náplní činnosti Sekce oleje a maziva? Na jakých úkolech nyní členové sekce pracují?

Odborná sekce Maziva má v současné době pět stálých členů. Obecně se zabývá analyzováním legislativních opatření, sběrem historických kumulativních statistických dat o trhu maziv v ČR a technickými novinkami. V poslední době řeší spolu se státní správou novelu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 61/2007Sb., kterou se stanoví podrobnosti značkování a barvení vybraných minerálních olejů a značkování některých dalších minerálních olejů, ve znění vyhlášky č. 211/2012Sb. Jedná se o legislativní opatření k potírání daňových podvodů při manipulaci se zvláštními mazacími oleji, kdy nezodpovědné firmy míchají tyto oleje do motorové nafty. Dopouští se daňového podvodu a ohrožují i provoz vozidel se vznětovým motorem.

Jaké jsou aktuální trendy v oboru olejů a maziv pro průmysl, energetiku...?

Vývoj nových mazacích a ostatních maziv minerálního původu je velmi rychlý. Vytváří se především motorové a převodové oleje vyšších viskozitních tříd, oleje pro tzv. celoživotní náplně a oleje specifických vlastností s užitnými vlastnostmi směřovanými pro konkrétní užití. Společnosti tyto oleje uvádí na trh pod svými

obchodními značkami a střeží pečlivě jejich formulace.

Další významnou změnou posledních let je snížení celkové spotřeby všech minerálních maziv. Pokles představuje až o 30 %. Významný je i pokles tuzemské produkce, která se podílí na celkové spotřebě již jen 19 %, když v minulosti to bylo 65 až 75 %.

Kde všude se oleje a maziva v energetice používají? Napadají mě točivé stroje, transformátory, dieselgenerátory, plynové motory...

V energetice je použití mazacích olejů minerálního původu, syntetických mazacích olejů a olejů, obsahujících rostlinné a případně živočišné tuky velmi široké. V podstatě se používají pro mazání ložisek a třecích ploch všech točivých strojů, široké je použití olejů pro turbíny atd. Specifické jsou oleje pro elektrotechnický průmysl představující skupinu olejů elektroizolačních a transformátorových. Jedná se vysoce specializované oleje silně aditované k dosažení především předepsaných elektrických vlastností. Jejich roční spotřeba je u nás cca 1,3 tisíc tun, přičemž cca 40 % je domácího původu.

Kdo jsou členové vaší asociace? Jde, předpokládám, především o distributory...

Našími členy v současné době jsou: BENZINA s.r.o., ČEPRO, a.s. Eni Česká republika s.r.o., OMV Česká republika s.r.o., SHELL CZ, a.s., SLOVNAFT Česká republika, s.r.o.; TOTAL Česká republika, s.r.o., W.A.G. a.s. Jsou to především distributoři působící na českém trhu. Při řešení technických problémů však spolupracujeme prostřednictvím expertů i s přepravci a zpracovateli ropy. Spolupráce je především směřována do oblasti legislativy a technických norem.

Jak se vlastně vyvíjí cena za oleje a maziva?

Je samozřejmé, že cena minerálních maziv se v konečné podobě odvíjí od vývoje cen ropy na světovém trhu. Změny v této souvislosti jsou však provázány značnou časovou prodlevou a na malé změny ceny ropy prakticky nereagují. Je to dáno především tím, že moderní maziva obsahují celou řadu aditivačních přísad ke zlepšení užitných vlastností. Jedná se o ceny poměrně vysoké ve srovnání s cenami

komponent z ropy a jsou stabilnější než ceny ropy a produktů z ropy.

Jak se takový olej pro transformátory nebo do plynových motorů vyrábí?

Maziva se v tuzemsku vyrábí ve společnosti PARAMO a provozu lokalizovaném v Kolíně (dříve samostatná a.s. KORAMO). Základní sortiment mazacích olejů představují motorové, průmyslové, převodové, bílé a technologické oleje. Olejové destiláty, vlastní a dovezené, se zušlechťují ve dvou jednotkách - propanovým odasfaltováním a rozpustidlovým odparafinováním. Produkty se následně rafinují standardním procesem selektivní rafinace. Následuje proces mísení olejů v mísrně.

Uvedl jste, že jedním z výrobců je Paramo. Můžete uvést má investic v této fabrici?

V posledním období byla realizována významná akce na jednotce selektivní rafinace minerálních olejů, kde došlo k výměně rozpouštědel za nový moderní typ. Přínos této akce je v selektivnější rafinaci, významné úspory rozpouštědel, úspory energetických nákladů a zlepšení rafinátu a tím i užitných vlastností vyráběných mazacích olejů. Společnost se vedle mazacích olejů věnuje i vývoji a výrobě stavebních a silničních asfaltů a asfaltových výrobků především pro opravu povrchu silnic a dálnic a výstavbu nových. Nové výrobky vedle užitných vlastností splňují přísné ekologické normy.

Přibližte proces distribuce olejů ke klientovi a odvoz toho použitého.

K zákazníkovi se oleje dopravují podle způsobu a množství užití a to buď v železničních cisternách, tisícilitrových kontejnerech, sudech a drobných obalech v rozmezí 20 až 1 litru objemu. Po skončení životnosti se odpadní oleje (OO) sbírají ve smyslu zákona o odpadech v části odpadní oleje. Producenti těchto olejů další nakládání s OO svěřují na základě smluv třetím firmám, které jsou na tuto činnost specializovány. V ČR se OO materiálově na čerstvé mazací oleje moderními technologiemi neregenerují. Pověštinou se spalují z menší části po mechanické úpravě v cementárnách a případně hutních provozech a v místech menšího výskytu se používají k vytápění provozoven, což nemusí být ekologické. Ve zcela speciálních případech, převážně v elektroprovozech, se provádí jednoduchá kontinuální regenerace na místě použití.

Popište prosím snahu o vývoj a výzkum v oblasti olejů a maziv?

Vývoj nových mazacích olejů se v posledních letech soustřeďuje na oleje s vysokou životností a oleje pro provoz za těžkých podmínek provozu. Technologie se soustřeďuje na syntetické a polosyntetické oleje na neropné bázi.

(čes)